

วิธีดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเปรียบเทียบเพื่อพฤติกรรมการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา และวิทยาลัยครูสงขลา จากการประเมินของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของ พฤติกรรมต่อประสิทธิภาพของการสอน และความดีของพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เกิดขึ้นใน ชั้นเรียน ระหว่างสถาบันและในสถาบันเดียวกันว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่เพียงไร

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ซึ่งมีวิธีดำเนินการดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยอาจารย์และนักศึกษาที่ทำการเรียนการสอน ในระดับชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา และระดับชั้น ค.บ. ปีที่ 1 และ ค.บ. ปีที่ 2 ของวิทยาลัยครูสงขลา ในภาคปลายของปีการศึกษา 2522 ในวิชาเอก เดียวกัน รายวิชา (Courses) ที่มีเนื้อหาตรงกัน หรือใกล้เคียงกัน ในกลุ่มวิชาประเภทเดียวกัน โดยมีจำนวนรายวิชาต่าง ๆ ดังตารางข้างล่างนี้

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 จำนวนรายวิชาของแต่ละวิชาเอกในแต่ละสถาบัน

ที่	วิชาเอก	มศว. สงขลา (รายวิชา)	วค. สงขลา (รายวิชา)
1	ภาษาไทย	4	4
2	ภาษาอังกฤษ	3	3
3	คณิตศาสตร์	2	2
4	วิทยาศาสตร์	3	3
5	สังคมศึกษา	5	5
6	วิชาการศึกษา	3	3
รวม	-	20	20

อาจารย์ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นอาจารย์ผู้สอนประจำรายวิชานั้น ๆ รายวิชาละ 1 คน
รวมทั้งสองสถาบัน 40 คน

นักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นนักศึกษาที่เรียนในรายวิชาต่าง ๆ โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง
แบบ Simple Random Sampling ด้วยวิธี Without Replacement มารายวิชาละ
20 คน ถ้านักศึกษาในรายวิชาใดไม่ถึง 20 คน ให้ตอบทุกคน ได้แบบสอบถามจากนักศึกษามา
จำนวน 644 ฉบับ ไม่สมบูรณ์ 3 ฉบับ เหลือแบบสอบถามที่สมบูรณ์นำมาวิเคราะห์ จำนวน 641
ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 99.47 ของแบบสอบถามทั้งหมด โดยแยกเป็นวิชาเอกและสถาบันดังตาราง
ข้างล่างนี้

ตารางที่ 2 จำนวนของแบบสอบถามที่นักศึกษาแต่ละวิชาเอก แต่ละสถาบันเป็นผู้ตอบ

วิชาเอก	มศว. สงขลา (ฉบับ)	วค. สงขลา (ฉบับ)
ภาษาไทย	73	65
ภาษาอังกฤษ	41	49
คณิตศาสตร์	30	24
วิทยาศาสตร์	59	32
สังคมศึกษา	83	93
วิชาการศึกษา	51	41
รวม	337	304

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นเอง โดยศึกษาจากเอกสารและงานค้นคว้าวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ และงานที่เกี่ยวข้องกับด้านการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา ทั้งของไทยและต่างประเทศ สร้างเป็นแบบสอบถามเป็นแบบกำหนดให้เลือก (Check list) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ช่วง บรรจุข้อพฤติกรรม ซึ่งครอบคลุมพฤติกรรมการสอนทั่วไปของอาจารย์ในระดับอุดมศึกษา

แบบสอบถามมี 3 ชุด ให้อาจารย์ตอบ 2 ชุด และนักศึกษาตอบ 1 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามให้อาจารย์ผู้สอนประจำรายวิชาต่าง ๆ เป็นผู้ตอบเกี่ยวกับความสำคัญของพฤติกรรมต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามให้อาจารย์ผู้สอนประจำรายวิชาต่าง ๆ เป็นผู้ตอบ หลังจากได้ตอบชุดที่ 1 เสร็จเรียบร้อยแล้วประมาณ 1 สัปดาห์ เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอน

ของอาจารย์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนที่อาจารย์นั้น ๆ ได้ทำการสอน

ชุดที่ 3 เป็นแบบสอบถามให้นักศึกษาที่เรียนในรายวิชาต่าง ๆ เป็นผู้ตอบเกี่ยวกับความสำคัญของพฤติกรรมต่อประสิทธิภาพการสอนและพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน

เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว ได้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจและแก้ไขปรับปรุง แล้วนำไปทดลองใช้กับอาจารย์และนักศึกษาในวิทยาลัยครูสงขลา โดยมีวิธีการดังนี้

การทดลองใช้ครั้งที่ 1 สร้างเป็นแบบสอบถาม 56 ข้อพฤติกรรมและมีแบบสอบถามชนิดปลายเปิดให้ผู้ตอบได้ให้ข้อเสนอแนะและข้อควรแก้ไขปรับปรุงด้วย หลังจากทดลองใช้กับอาจารย์ 10 คน และนักศึกษา 30 คนแล้ว ได้นำมาพิจารณาแก้ไขปรับปรุงโดยการแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

การทดลองใช้ครั้งที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่ปรับปรุงจากการทดลองใช้ครั้งที่ 1 เป็นแบบสอบถาม 39 ข้อพฤติกรรมและยังเป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด หลังจากได้ทดลองใช้กับนักศึกษา 30 คน แล้วได้ปรับปรุงโดยคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง

หลังจากนั้นแล้วภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา และวิทยาลัยครูสงขลา ได้พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เป็นครั้งสุดท้าย แล้วนำมาปรับปรุงเพิ่มเติมตามข้อเสนอแนะ เป็นแบบสอบถามซึ่งมี 40 ข้อพฤติกรรม แล้วจึงนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัย

ลักษณะของแบบสอบถาม

ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้การวิจัยได้ผลสมบูรณ์ ในแบบสอบถามจึงกำหนดเป็นการวิจัยพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ในระดับอุดมศึกษา โดยแบ่งสอบถามออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบกำหนดให้เลือก (Check list) 5 ข้อ และให้เติมข้อความ 6 ข้อ รวมทั้งสิ้น 11 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความสำคัญของพฤติกรรมต่อประสิทธิภาพการสอนและพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ช่วง มีพฤติกรรมรวมทั้งสิ้น 40 ข้อพฤติกรรม พิจารณาพฤติกรรมการสอน

เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่เป็นความสำคัญของพฤติกรรมต่อประสิทธิภาพของการสอน และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน แต่ละส่วนมีระดับความสำคัญดังนี้

ความสำคัญต่อประสิทธิภาพการสอนมี 5 ระดับ คือ ไม่สำคัญ สำคัญน้อย สำคัญปานกลาง สำคัญมาก และสำคัญมากที่สุด

พฤติกรรมที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนมี 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับขั้นดังนี้

1. ติดต่อขอตารางสอน ภาคปลายปีการศึกษา 2522 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา และวิทยาลัยครูสงขลา แล้วศึกษารายละเอียดวิชา (Course Description) ในวิชาเอกและรายวิชาที่เปิดสอน แล้วเลือกจับคูารายวิชาที่มีรายละเอียดวิชาที่ตรงกันหรือใกล้เคียงกันมากที่สุด และเปิดสอนพร้อมกันทั้งสองสถาบันในระดับชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา และระดับชั้น ค.บ. 1. และชั้น ค.บ. 2. ของวิทยาลัยครูสงขลา แล้วขอทราบรายชื่ออาจารย์ผู้สอนประจำรายวิชานั้น ๆ

2. นำหนังสือแนะนำตัว และขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากอธิการวิทยาลัยครูสงขลาไปยังมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา ส่วนในวิทยาลัยครูสงขลาผู้วิจัยได้ขออนุญาตอธิการวิทยาลัยครูสงขลาด้วยวาจา

3. ขอพบอาจารย์ผู้สอนประจำรายวิชาต่าง ๆ ที่จะทำการวิจัยนี้ด้วยตนเอง ทั้งในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา และวิทยาลัยครูสงขลาขอให้ตอบแบบสอบถามชุดที่ 1 และขอทราบจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชานั้น ๆ พร้อมกับขออนุญาตและนัดแนะวัน เวลาที่จะให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามด้วย

4. นำแบบสอบถามไปให้นักศึกษาตอบด้วยตนเองทั้ง 40 ห้องเรียนในปลายชั่วโมงที่อาจารย์ประจำรายวิชานั้น ๆ สอนโดยผู้วิจัยได้ขออนุญาตเข้าไปแนะนำ ชี้แจงให้เข้าใจจุดประสงค์และวิธีการตอบแบบสอบถามทุกห้องเรียน

ส่วนแบบสอบถามสำหรับอาจารย์นั้น หลังจากอาจารย์ได้ตอบแบบสอบถามชุดที่ 1 แล้ว จึงให้ตอบชุดที่ 2 ซึ่งใช้เวลาห่างกันประมาณ 7 วัน

ผู้วิจัยเริ่มนำแบบสอบถามไปให้อาจารย์และนักศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา และวิทยาลัยครูสงขลาเป็นผู้ตอบ ตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม 2523 จนเสร็จสิ้นทุกห้องเรียนเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2523

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ เปรียบเทียบเป็นรายวิชาเอกระหว่างมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา กับวิทยาลัยครูสงขลา โดยมีวิธีการดังนี้

1. ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งที่เป็นอาจารย์และนักศึกษา เสนอเป็นรูปตารางประกอบความเรียง
2. ข้อมูลที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอน ทั้งที่ให้ความสำคัญต่อประสิทธิภาพการสอน และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และค่าที (t-test) นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย